

Strategisk næringsplan – tiltaksdel 2024 vedtatt i kommunestyrets møte 21.12.2023

En strategisk plan inneholder langsiktige og strategiske mål som en ofte må jobbe med over flere år for å oppnå gode resultater. Planer og strategier, altså hvordan en skal nå målet krever ressurser i form av tid, penger og evt andre innsatsfaktorer. De forskjellige politiske partiene har sine kjerneområder og flaggsaker som de ønsker å jobbe med, tiltak og påfølgende handlinger som koster penger må derfor prioriteres i budsjettssammenheng for å bruke ressursene på det de mener er riktig prioritering.

Planprogrammet i kommunen skal si noe om rullering av planer og hvor ofte de skal rulleres. Det er derfor lagt opp til forskjellige nivåer i den strategiske næringsplanen:

Strategisk næringsplan: rulleres hvert 4.år i takt med kommunestyreperioden

Tiltaksdel: rulleres årlig i forbindelse med budsjettprosessen. Noen tiltak kan prioriteres ned, mens andre prioriteres opp ut fra hva man mener er viktigst og riktigst for å nå de overordnede målene. Prioritering av tiltak kan dermed gjøres ut fra politiske beslutninger og prioriteringer. Hvert område har fått en side hver med en liste over tiltak, mens landbruk har fått en egen del til slutt.

Hva skal komme først? Skal vi bygge vei? Skal vi regulere et nytt hyttefelt **før** vi bygger vei? Hvor mye har vi råd til å bruke? Hvilke tiltak kan vi prioritere?

Satsingsområde – Generelt

Mål:

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
1.1	Forberede oppstart av ny KPA. Kommuneplanens arealdel slik den ble vedtatt sist er fulgt opp med tiltak/satsinger. Pågående og vedtatt igangsatt arbeid med reguleringsplaner for både bolig- og fritidstomter, Tronfjellveien, næringsareal m.m. gjør at arealplanen står godt fortsatt, men alderen på plana gjør det naturlig at arbeidet startes tidlig i 2024.	Administrasjonen Politisk v. formannskap/kommunestyre	Forberede oppstart med arealplanen, og vedta prioritering i forbindelse med vedtak om planstrategi for 4-årsperioden
1.2	Bygge opp under en tenkning om at i Alvdal skal det umulige være mulig ved å dyrke eksisterende møteplasser/arenaer for innbyggere, frivillighet, næringsliv m.m., samt initiere og skape nye møtepunkter på tvers av det offentlige og private. Hente inspirasjon utenfra og se – hva kan Alvdal gjøre som dyrker det alvdøler er gode på, og samtidig tiltrekker seg nye impulser og arbeidsplasser utenfra!	Administrasjonen Politisk v. ordfører/formannskap	Initiere minst en ny næringsklynge el. kontorfellesskap
1.3	Videreføre arbeidet med god kommunal deltakelse i gjennomføring av etablereropplæring. Synliggjøre virkemidler via eksterne bidragsytere og kompetansemiljøer som f.eks. Innovasjon Norge, Innlandet Fylkeskommune, Klosser Innovasjon, Rådhuset Vingelen, Røroshagen Næringshage m.fl.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk ledelse	Antall deltakere på etablererkurs Bruk av eksterne miljøer som rådgivere og bidragsytere inn i næringslivets møteplasser Ekstern medfinansiering inn i utviklingsprosesser
1.4	Alvdal og kommunens næringsliv skal sette seg sjøl på kartet i.f.t. Innlandet fylkeskommunes målsetninger framlagt i bl.a. «Innlandsporteføljen» , samt sikre god dialog inn mot satsinger som Grønt Landtransportprogram og Østlandssamarbeidet.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v.ordfører	Gjennomføre informasjonsmøte med næringslivet som målgruppe, der man sammen med fylkeskommunen synliggjør Innlandsporteføljen og andre støttemuligheter/-miljøer for videre utvikling og tilpasning
1.5	Kommunens administrative ledelse og kommunestyret skal gjøre seg kjent med og evt. kurses i broken av statistikkbanken som fylkeskommunen m.fl. har utarbeidet - Innlandsstatistikk	Administrativ ledelse Kommunestyret	Bevisst bruk av Innlandsstatistikk i kommunestyringen, administrativt og politisk

Satsingsområde – Industri og transport

Mål: Alvdal skal ha en økning i antall arbeidsplasser tilknyttet industri og transport på 20 % i løpet av inneværende planperiode. Utviklingen skal skje på en mest mulig bærekraftig måte.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
2.1	Nye næringsarealer langs rv. 3 er et mål. Regulering av et lite merareal nord for Paureng er nå sendt på høring, sammen med en konsekvensutredning og ROS for alternative områder inkludert Storfjellet (tidligere Nyeggen sør). Videre prosess vil vise hva som kan realiseres, men det er et langt arbeid som gjenstår før etableringer kan komme.	Administrasjon v. kommunedirektør, sektor samfunn og utvikling, samt politisk ledelse	Fortsette påbegynt planarbeid, og igangsette nye reguleringsplaner i tråd med politiske vedtak
2.2	Kunnskaps- og kompetanseløft for framtidens næringsliv: a) Avdekke behov og sammen med nabokommuner sikre muligheter for framtidig videreutdanning som følge av automatisering og digitalisering av logistikk, industri og transport b) Styrke lokal og regional utdanning (videregående, fagskoler, høyskoler/universitet) med fokus på innovasjon, kreativitet, gjenbruk, sirkulærøkonomi, IKT, digitalisering og automatisering c) Arbeide for ytterligere økt elevsøkning til Storsteigen vgs med fokus på grønt entreprenørskap	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v. ordfører og kommunestyret	God dialog med regionale skoler og studietilbud, inkludert Tynset studie- og høyskolesenter Prosjektsamarbeid med Storsteigen vgs
2.3	Grønn verdiskaping i fokus – sette fokus på energieffektivitet, klimaregnskap og grønn energi (trebruk, solceller/jordvarme, biovarme/biogass, energibevissthet m.m.). Konkret bl.a.: - Utrede mulig biogassproduksjon i dialog med landbruk, næringsmiddelaktør og øvrig industri - Bistå i utredning/etablering for solcelleparker og øvrig kraftproduksjon i Alvdal	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v. ordfører og kommunestyret	Regional klima- og energiplan vedtas/iverksettes Etablering av solcelleparker Biogassprosjekt
2.4	God dialog med Opplev Alvdal som næringsforum inkl. samarbeid rundt næringslivspuber, omdømmebygging av bygdas næringsliv, m.m.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v/ordfører	Arrangementer/møtepunkter Årlig næringsseminar?

Satsingsområde – Reiseliv

Mål: Alvdal skal ha en tydelig og forbedret posisjon som reisemål. Det skal være lett å etablere seg som fritidsbeboer i kommunen, og antall overnattingsplasser og attraksjoner skal økes. Utviklingen skal skje på en mest mulig bærekraftig måte.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
3.1	Optimalisere turistinformasjonen for Alvdal i dialog med Opplev Alvdal og lokalt reiseliv, handel & service m.m., samt i samarbeid med Visit Røros og Østerdalen	Administrasjon v. samfunn og utvikling	Optimalisere turistinformasjonen
3.2	Ta opp igjen arbeidet med Statens Vegvesen, Innlandet Fylkeskommune m.fl. og få ferdigstilt og realisert skiltplan for Alvdal langs rv. 3	Administrasjon v. samfunn og utvikling	Avklare og sikre framdrift for å ferdigstille skiltplanen i 2024.
3.3	Bidra til aktivitet i bygdas tre “flerbrukshus” – Fjellregionens ridehall, Sjulhustunet og Huset Aukrust.	Administrasjon v. samfunn og utvikling i samarbeid med frivilligheten.	Ny/mer aktivitet
3.4	Aktivt bidra til å realisere ny forvaltningsplan og besøksstrategi for Jutulhogget. I tillegg se på hvordan vi sammen med Rendalen og grunneierne, kan utnytte kåringen av Jutulhogget som en av verdens topp 100 geologiske landemerker.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v. ordfører/kommunestyret	Høringsuttalelser ift verneforskrift/besøksstrategi. Dialog mot grunneiere/nabokommune, NGU, m.fl. Kan vi initiere et geologisk besøkssenter?
3.5	Reguleringsplaner er i støpeskje/avslutta i området Tronsvangen og sørover til Sjulhusvangen, mens Baugsberget i gjeldende arealplan er pekt på for utbygging. Fjelltopphyttene her har oppnådd økende besøk, som kan aktualisere området. Pr. dato ikke nye initiativ fremmet, men kommunen må ta eventuelle initiativ til vurdering.	Administrasjon v. samfunn og utvikling	Støtte opp om grunneierinitiativ
3.6	Studere gode “case” og bruke statistikk for å kartlegge verdiskaping og effekt av fritidsboligeierne. Hvordan kan Alvdal være et godt vertskap som henter ut et større potensial av markedet?	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk v. ordfører/formannskapet	Studietur(er) til sammenlignbare steder med aktører innen handel/service/reiseliv. Økt antall gjestedøgn og effekt inn mot kommunens næringsliv
3.7	Utnytte medlemskapet i Visit Røros og Østerdalen slik at både frivillighetens arrangementer og næringsliv i Alvdal får økt besøk.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk ledelse	Økt besøk i Alvdal
3.8	Sjekke partnere for etablering av utleie eller bildelingsløsning tilknyttet Steia/Alvdal stasjon i samarbeid med lokal bilbransje.	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk ledelse	Avsjekk med lokal bilbransje
3.9	Stasjonsbyen Lillelvdalen utvikles som turist- og besøkssted	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk ledelse	Økt besøk og aktivitet

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
3.10	Alvdal skal satse videre på sykkelturisme, men pakketering av tilbud innen utmarksbasert reiseliv i bredt blir viktig for å utvikle aktørene og øke besøket til kommunen/regionen.	Administrasjonen v. samfunn og utvikling	Bistå i samarbeid mellom reiselivsaktører som kan gi pakketerte tilbud som øker attraktiviteten av Alvdal som reisemål
3.11	Støtte opp under Huset Aukrust sitt virke og markedsføre Alvdal og Aukrust som en merkevare. Dette vil kunne ha stor betydning for kommunen.	Administrasjonen v. samfunn og utvikling	Mål om løfte kommunens identitet og merkevare gjennom mer aktivt samarbeid og bruk av Aukrust som merkevare.
3.12	Inngå samtaler om et mulig samarbeid med SJ og lokal taxinæring om reisetilbud. Kjøp en billett for tog og taxi fra hjem til hytta og retur.	Administrasjonen v. samfunn og utvikling	Grønne fritidsreiser med god miljøprofil

Satsingsområde – Handel og service

Mål: Alvdal skal ha et attraktivt og variert servicetilbud til sine innbyggere, besøkende og gjennomreisende, og det skal være vekst i tjenesteytende næringer.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
4.1	Aktivt bistå til utvikling av handel og servicefunksjoner både på Steimosletta og på Steia gjennom dialog med lokalt næringsliv og potensielle nye aktører med planer i tråd med reguleringsformålene	Administrasjon v. samfunn og utvikling Politisk ledelse	Økt satsing/nyetableringer
4.2	Bistå i arbeidet med å få på plass ladepunkter i området Steia. Avklaring av tilgjengelighet for offentlig bruk av private parkeringsplasser i området Steia – Steimosletta.	Administrasjon v. samfunn og utvikling	Avklare egnet areal i dialog med Klive, næringsaktører/handelsdrivende
4.4	Sjekke opp utleieordninger for el-sykler/el-sparkesykler i aksene mellom Steia – Steimosletta	Administrasjon v. samfunn og utvikling	Dialog med næringsaktører
4.5	Sjekke ut mulighet for etablering av bl.a. apotek og vinmonopol.	Administrasjon v. samfunn og utvikling	Dialog og avsjekk mot aktørene
4.6	For å synliggjøre Alvdals tilbud innen handel, næring, kulturaktivitet og reiseliv bør muligheten for plassering av elektrisk info-tavle på egnet sted på Steimosletta utredes.	Administrasjon v. samfunn og utvikling	Økt handel og besøk i Alvdal

Tiltaksplan landbruk

Satsingsområde landbruk - generelt

Mål: Alvdal skal ha en økning på 20 % på områdene tradisjonell husdyrproduksjon, skog, kompetanse og tilleggsnæring i perioden.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.1	Alvdal har som mål å øke grovfôrproduksjonen med 20 % gjennom økt bruk av lokale ressurser.	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Økt grovfôrproduksjon
5.2	Alvdal har som mål å øke sin andel med økologisk mjølkeproduksjon til 12 % av produsert volum innen 2025,	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Økt andel økologisk mjølkeproduksjon
5.3	Alvdals grunneiere har som mål å øke avkastningen på skog - og utmarksressursene med 20 % i løpet av planperioden på fire år	Administrasjonen v. landbruk og miljø og næring	Økt avkastning for grunn-/skogeier
5.4	Alvdal har som mål å øke andelen faglærte blant kommende og eksisterende gårdbrukere.	Administrasjonen v. landbruk og miljø og næring	Økt andel faglærte i landbruket
5.5	Alvdal har som mål å øke aktiviteten på tilleggsnæring med 20 % i løpet av planperioden	Administrasjonen v. landbruk og miljø og næring	Flere etablerte foretak i 2022
5.6	Sikre god dialog og et aktivt "Brukerråd Landbruk" bestående av representanter fra bl.a. faglag, beitenæring og Storsteigen vgs	Administrasjonen v. landbruk og miljø	2-4 møter årlig
5.7	Mange små grunneiere en utfordring – spre informasjon og oppfordre til makeskifte gjennom jordskifteretten	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Rådgivning/informasjon

Satsingsområde landbruk – tradisjonell husdyrproduksjon

Mål: Grovfôrbasert husdyrproduksjon skal økes med 20 % ved økt bruk av lokale ressurser.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.1.1	Sikre god faglig rådgivning og informasjonsarbeid ift bl.a.: <ul style="list-style-type: none">økt bruk av utmarksbeite (ferdistille beitebruksplan, ivareta seterbrukerne, m.m.)søknader om nydyrking og dreneringverdien av god gjødselutnytting gjennom bl.a. slangespredning og støtte til eksterne gjødsellagre, m.m.nasjonale støtteordningerøkt proteinproduksjon lokalt gjennom korn/kornkonservering, fôrerter/grønnfôr, riktig frøblending osv.	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Møteserier God informasjon ifm tilskuddsfrister Aktiv bruk av enhetens FB-side Nyhetsbrev
5.1.2	Initiere og delta som medarrangør av konferanser/møter med fokus på grovfôret som ressurs i husdyrholdet	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Framtidas matproduksjon 2023
5.1.3	Makebytte/jordskifte for en klima- og energimessig mest mulig rasjonell og økonomisk drift av arealene. Behov for opplysende virksomhet/informasjonsmøter med Østre Innlandet Jordskifterett	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Få opp gode eksempler på jordskifteretten som verktøykasse til å kjøre makebytte

Satsingsområde landbruk – økologisk mjølkeproduksjon

Mål: Alvdal har som mål å øke sin andel med økologisk mjølkeproduksjon til 12 % av produsert volum innen 2025

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.2.1	Bidra til gode møteserier og rådgivning i samarbeid med: <ul style="list-style-type: none">TINERørosmeierietNLR Innlandet m.fl.	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Flere økologiske mjølkeprodusenter Økt antall liter økologisk mjølk
5.2.2	Informasjonsspredning	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Relaterte nyhetssaker spres via e-post/nyhetsbrev og FB

Satsingsområde landbruk – skog og utmark

Mål: Alvdal skal øke avkastningen på skog- og utmarksressursene med 20 % i løpet av planperioden på fire år.

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.3.1	Fortsette den gode dialogen med skognæringa for å kunne stimulere til økt aktivitet innen planting, ungskogpleie og tynning.	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Stor aktivitet i skogbruket
5.3.2	Følge opp kartleggingsarbeidet på bruer/infrastrukturen inn i skog/utmark, og bistå veilag/skogbrukere for å sikre god standard på vegnettet	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Nye bruer og god utnyttelse av NMSK-potten
5.3.3	Se på muligheter for samarbeid med flere av skogbrukets organisasjoner og FoU-aktører i Innlandet inn mot tre/skog og satsningen på bioøkonomi, med mål om å kunne øke den lokale verdiskapingen i forhold til avvirket kvantum av både tømmer og annet virke. Gjøres i samarbeid med egne foretak/treklynger! Innlandet er blitt kontorsted for Regjeringens nye satsing på bioøkonomi og klimatiltak for landbruk, skogbruk og havbruk, Bionova – hvordan kan Alvdal, Tynset og resten av regionen inkludert våre brukere utnytte de ordningene som kommer gjennom denne nye satsingen?	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling	Dialogmøter med NMBU, Høgskolen i Innlandet, m.fl. Informere om trebruk i bygg o.a. Informasjon og tett dialog med Bionova
5.3.4	Sikre god dialog med grunneiere ift. utmarksbaserte næringer videre	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling	Møter i Brukerråd Alvdal Prosjektmedvirkning
5.3.6	Ferdsl i utmark inn i ny arealplan ift: <ul style="list-style-type: none">• stier/skilting i utmark – utarbeide sti- og løypeplan i samarbeid med nabokommuner• økende bruk av setre/hytter til fritid• tidsbegrensninger på enkelte typer ferdsel i forhold til naturverdier• Villreinnormen under innføring utfordrer hvordan vi fram i tid kan ferdes i f.eks. Alvdal vestfjell – konsekvensutredning og arbeid kommer i gang i 2024• Norsk Seterkultur har søkt seterkulturen med mjølkesettrer og utmarksarbeitebruk inn på UNESCO's verdensarvliste – hva kan dette få av betydning for seterbruket og utmarka vår	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Temamøter Brukerråd Alvdal Sti- og løypeplan – arbeidet fortsetter Bidra aktivt med innspill sammen med nabokommunene i regionen, i forhold til å sikre seterbrukets rettigheter og samtidig tilpasse allmennhetens ferdsel innenfor de hensyn som bl.a. Villreinnormen legger opp til. Besøksstrategi for Alvdal vestfjell?

Satsingsområde landbruk – Rekruttering og kompetanse

Mål: Alvdal skal øke landbrukskompetansen blant kommende og eksisterende gårdbrukere med 20 % innen 2022

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.4.1	Fortsette dialog med partnere/kompetansemiljøer for å bygge opp under god samhandling, som opprettholder og stimulerer til fortsatt sterkt produsentmiljø i Alvdal/Nord-Østerdalen	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Møtepunkter/Dialog/Samhandling Studietur til Grønt kompetansesenter i Trøndelag (Mære og Skjetlein)
5.4.2	Avslutte prosjektet «Utvikling av nytt opplæringstilbud - naturbasert aktivitet og næring i fjellandbruket v. Storsteigen vgs», i samarbeid med skolens ledelse	Administrasjonen v. landbruk og miljø Sektor samfunn og utvikling Politisk v. ordfører	Gjennomføring og avslutte i 2024
5.4.3	Oppsummere forstudie gjennomført mellom Alvdal kommune og Storsteigen vgs, sammen med Rättviks kommun og Stiärnhööksgymnasiet i Sverige, med mål om hovedprosjektsøknad til Interreg i 2024. Fokusområde på bærekraftig landbruk og kompetanseutvikling over grensen	Enhet landbruk og miljø + sektor samfunn og utvikling	Sikre medvirkning fra brukere og landbruksforvaltningen i Nord-Østerdalen inn i søknad om hovedprosjekt Interreg
5.4.4	Aktivt arbeide for å opprettholde og videreutvikle elevtilbudet ved Storsteigen vgs	Politisk v. ordfører (sammen med IPR-NØ)	God søkning til skolens utdanningstilbud fra hele Innlandet (+ Trøndelag?)
5.4.5	Måling av kompetansenivå i landbruket er gjennomført sammen med Tynset studie-/høgskolesenter i 2022. Se på hvordan resultatene kan føre til nye tilbud for både unge og voksne i næringa	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling	Nye kurs/kompetansetilbud utvikles I dialog med Storsteigen vgs, Tynset studie- og høgskolesenter + Brukerråd landbruk
5.4.6	Fortsette god dialog med nytt "Kompetansesenter for fjellandbruk" i Valdres i dialog med Storsteigen vgs (de deltar i styringsgruppe), samt med jevnlig kontakt med andre "fjellandbrukskontor"	Administrasjonen v. landbruk og miljø	Møtedeltakelse når aktuelt

Satsingsområde landbruk – Tilleggsnæring

Mål: Alvdal skal øke aktiviteten på tilleggsnæring med 20 % i løpet av planperioden

Dette skal vi få til ved å:

Nr	Tiltak	Ansvar	Resultatbeskrivelse
5.5.1	Jevnlig informasjonsarbeid og synliggjøring av gode eksempler ift tilleggsnæring innen landbruk. Delta aktivt for å fremme kommunens/regionens aktive landbruksmiljø som grunnplanke for utvikling av tilleggsnæringer. Muligheter for samkjøring av kurs/tiltak i samarbeid med øvrig rådgivning i regionen, samt som vertskommune for Storsteigen vgs.	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling	Flere tilleggsnæringsforetak Deltakere på etablereropplæring
5.5.2	Bioøkonomi som sentralt satsingsområde for Innlandet (sammenfaller med pkt 5.3.4 om Bionova o.l.)	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling Politisk v/ordfører	Informasjonsspredning Delta på møteplasser
5.5.3	Grønn næringsutvikling basert på landbrukets ressurser	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektor samfunn og utvikling	Dialog på tvers av landbrukskontor, næringsutviklere og kompetansemiljøer regionen/Innlandet
5.5.4	Sikre fortsatt Inn på TUNET-tilbud i kommunen for både helse- og oppvekst-sektorens brukere	Administrasjonen v. landbruk og miljø og sektorene samfunn og utvikling, oppvekst og helse	Sikre god dialog og bistå i videreutvikling av tilbudet